TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20505
Tarih : 23.10.2026

51952

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın ***Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet ŞİMŞEK*** tarafından Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Gülderen VARLI
Van Milletvekili

Türkiye'de derinleşen ekonomik kriz, emekçilerin yaşam koşullarını ağırlaştırırken güvencesiz çalışma ve iş cinayetleri de yaşam hakkını ortadan kaldıran yapısal sorunlara dönüşmektedir. Büro Emekçileri Sendikası Araştırma Merkezi (BESAR) tarafından açıklanan Ekim 2026 verilerine göre açlık sınırı 49 bin 809 TL'ye, yoksulluk sınırı 125 bin 744 TL'ye, bekâr bir çalışanın aylık yaşama maliyeti ise 81 bin 783 TL'ye yükselmiştir. Birleşik Metal-İş Sınıf Araştırmaları Merkezi'nin (BİSAM) paylaştığı Ekim ayı raporunda dört kişilik bir aile için açlık sınırının 38 bin 235 TL, yoksulluk sınırının 125 bin 606 TL olduğu belirtilmiştir.

Geçim sıkıntısının gittikçe derinleştiği, işçileştirilen çocukların çalışma alanında hayatını kaybetmesi, iş güvenliği önlemlerinin yetersizliği ve çalışanların güvencesiz koşullarda çalıştırılması ciddi bir toplumsal sorunların varlığını göstermektedir. Son bir haftada Van'ın Özalp ilçesinde 13 yaşındaki çoban Muhammed Mehdi Dinler'in yıldırım düşmesi sonucu, Gaziantep'in Oğuzeli ilçesinde ise 16 yaşındaki Mustafa El Abbas'ın yem makinesinde elektrik akımına kapılması sonucu yaşamını yitirmesi, çocukların çalışma yaşamında karşı karşıya kaldığı ağır riskleri ortaya koymuştur. İstanbul Beykoz'da okul inşaatındaki su dolu kuyuya düşen işçinin yaşamını yitirmesi, Fatih'te 14 yaşındaki Mahmut Işıldak'ın elektrik akımına kapılarak ölmesi, İSİG Meclisi'nin 19 -21 Ekim tarihleri arasında sosyal medya hesaplarında paylaştığı veriler göre de; Metin Güneş (52) Van'ın Saray ilçesindeki Kapıköy Sınır Kapısı civarında, Eray Altıntaş (24) Bursa'nın Nilüfer ilçesinde, Beyazıt Yeşilöz (58) Aksaray'ın Ağaçören ilçesine bağlı Kedirli Köyü'nde, Danyal Can (24) Ankara'nın Kahramankazan ilçesinde, Mevlüt Akbaş (25) İstanbul'un Sancaktepe ilçesinde, İzzet Sırtbaş (40) Trabzon'un Araklı ilçesinde iş kazalarında ve Ahmet Usta (56) ,Ahmet Derin (63) İstanbul'un Sarıyer ilçesinde etkili olan selde, eve dönerken içinde bulunduğu otomobilin sele kapılması sonucu yaşamını yitirmiştir.

Haşim Ciritoğulları (55) İstanbul'da kaybolduktan günler sonra Ayvansaray Vapur İskelesi'nde cansız bedenine ulaşılmıştır. Murat Babacanov (30) İstanbul'un Sarıyer ilçesine bağlı Ayazağa'da meydana gelen selde kaybolmuş, cansız bedenine Haliç'te ulaşılmıştır.

Ayrıca Isparta-Afyon karayolunda mevsimlik tarım işçilerini taşıyan minibüsün tırla çarpışması sonucu 17 işçinin yaralanması da iş güvenliği ve denetim mekanizmalarının etkinliğini sorgulatmaktadır. Yoksulluğun derinleştiği, çocukların çalışmak zorunda kaldığı ve emekçilerin güvencesiz koşullarda yaşamını yitirdiği bu tablo karşısında, iş cinayetlerinin önlenmesi, kurumlara yapılan denetimlerin sorgulanması ve çalışanların yaşam hakkının korunması için gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. BESAR ve BİSAM'ın açıkladığı Ekim ayı açlık ve yoksulluk verileri karşısında, emekçilerin ücretlerinin temel yaşam ve beslenme ihtiyaçlarını karşılama düzeyine ilişkin Bakanlığınızın bir araştırması bulunmakta mıdır?
2. Son 5 yılda asgari ücretin, en düşük emekli aylığının ve kamu çalışanlarının ücretlerinin açlık ve yoksulluk sınırları karşısındaki değişimi nedir?
3. Çalışanların ücretlerinin gıda, barınma, ulaşım ve diğer temel ihtiyaçları karşılayabilecek düzeye çıkarılması için Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma bulunmakta mıdır?
4. Son bir haftada belirtilen olaylara ilişkin Bakanlığınızca hangi inceleme ve denetimler yapılmıştır? İş sağlığı ve güvenliği yükümlülüklerinin ihlal edildiğine ilişkin tespitler nelerdir?
5. 2020-2026 yılları arasında Türkiye'de iş cinayetlerinde yaşamını yitiren işçileştirilen çocuk sayısı kaçtır? Çocuk işçiliğini önlemek amacıyla alınan somut tedbirler nelerdir?
6. Son bir haftada yaşanan iş cinayetleri ve iş kazalarında işverenlerin yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği araştırılmış mıdır? Tespit edilen ihlaller nedeniyle uygulanan idari işlemler nelerdir?
7. Mevsimlik tarım işçilerinin ulaşım ve çalışma koşullarının güvenliğini sağlamak amacıyla hangi denetimler yapılmaktadır? İşçileri taşıyan araçlara yönelik denetimlerin sıklığı ve sonuçları nelerdir?
8. Yoksulluk ve geçim sıkıntısının işçileştirilen çocuklar üzerindeki etkilerine ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir araştırma bulunmakta mıdır? Çocukların eğitimden kopmasını ve güvencesiz işlerde çalışmasını önlemek için uygulanan tedbirler nelerdir?